

het vermogen van den kunstenaar in zijn tekortkomingen beoordeelen, tegenover den laatsten grond van zijn talent past niet anders dan een subjectief „ik vind”, dat, in welke objectieve verkleeding ook, nimmer uitsluitel zal kunnen geven omtrent de schoonheidswaarde van een bepaald werk als zoodanig. Men kan over de schoonheid philosopheeren, men kan de mate harer verwezenlijking in eenig kunstproduct meer of minder positief bepalen, maar haar onmiddellijke aanwezigheid moet men hebben.... gevoeld! Vandaar dat alle theoretische uiteenzettingen omtrent kunst, allerhande kritische beschouwingen niet buitengesloten, in zeker opzicht wel altijd mank zullen gaan. Iets anders echter is, of de liefde tot God en tot de menschen in de Poëzie ooit haar hoogste verwerkelijking zal vermogen te vinden en of niet veeleer deze „religieuze” en „sociale” dichtkunst een duidelijk symptoom is van den decadenten staat zoowel van het dichterschap als in het algemeen van onze cultuur. Velen mogen het nu nog niet beseffen, maar het zal niet zoo heel lang meer kunnen duren, of men zal het monstrueuse inzien van een „poëtische” Charitas en een „poëtische” Godsliefde in een tijd, die letterlijk schreeuwt om verlossing en barmhartigheid.

Tot deze sombere overwegingen geven de gedichten van Margot Vos en Mien Labberton, helaas, alle aanleiding. Wij zijn met dit werk schier geheel buiten het terrein der Dichtkunst geraakt. De schoonheid is hier een propaganda-middel geworden en haar kristallen ontroeringssfeer herkent men niet meer in den chaos van troebele, ondoorleefde emoties. Deze poëzie druipt als het ware van vroomheid en medelijden, maar het is enkel berijmde vroomheid en rhythmisch medelijden, een slaapdrankje voor wakker geschrokken gewetens, dat daarom wellicht zoo gretig wordt geaccepteerd in den lande!

Onrechtvaardig moge dit oordeel zijn tegenover het kunnen dezer dichtersessen, (hun talent behoort nu eenmaal tot een zeker soort dichterschap, die zich wel steeds zal vormen — parasitisch — om het waarachtig dichterschap heen), tegenover hun zedelijke verantwoordelijkheid is het dat geenszins. Zij immers hebben vergeten, dat de „geestelijke” mensch van dezen tijd een dubbele verantwoordelijkheid draagt. Zij hebben genoeg genomen met die aangaande hun werk in het beste geval, doch zij hebben die aangaande hun leven voor de eerste verwaarloosd. Met andere woorden: zij hebben de Charitas afgebeeld in hun arbeid en Gods naam gevangen in hun vers, eer zij de barmhartigheid en de aanbidding van de straat hadden geleerd. Anders zouden zij nimmer zonder een schrijnend schuldbesef tot hun werk zijn gegaan. Nu is hun werk luxe, versiering, die ergernis wekt, te midden van honger en gebrek.

R. H.